

Katujen kunnossapito Pudasjärven kaupungissa
KAUKEVK 13.11.2025 § 15

Valmistelija

Kaupunkikehitysjohtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Pudasjärven kaupunki toteuttaa kaupungin katujen kunnossapitoa keskustaajamassa sekä Syötteellä.

Tienhoidon urakkasopimukset ovat voimassa aikavälillä 10/2023 – 09/2026. Urakkasopimuksia on mahdollista jatkaa erikseen päätettävillä optioilla enintään kaksi vuotta 09/2028 asti.

Kaupungin katujen kunnossapito perustuu urakka-asiakirjoissa selkeästi määriteltyihin toimenpiteisiin ja laatuvaatimuksiin. Taajaman ja Syötteen kunnossapidon taso eroavat toisistaan laadun ja hoidon määrän suhteen.

Taajamassa kaupungin katujen pituudet eri hoitoluokkiin jakautuvat seuraavasti (LIITE 1)

- Kevyenliikenteenväylä K1 8km
- Kevyenliikenteenväylä K2 13,7km
- Katu T1b 7,2km
- Katu II 9km
- Katu III 29,1km

Syötteellä (LIITE 2)

- Kevyenliikenteenväylä K2 2,1km
- Kevyenliikenteenväylä sovellettu tamppariura 2,4km
- Katu III 31,4km

Taajaman talvikauden kunnossapidon keskeiset osa-alueet

Talvihoidon valmistelutyöt

- o Aorausviittojen asentaminen ajoradoille sekä jalankulku- ja pyöräilyväylille syksyllä, viitoituksen korjaukset talvikaudella sekä viitojen poisto keväällä (viimeistään 15.5.).
- o Aorausviitat estävät yliajot ja varmistavat turvallisen auran.

Lumen ja sohjon poisto

- o Ajoradat, jalankulku- ja pyöräilyväylät sekä pysäköintialueet pidetään puhtaina irtolumesta ja sohjosta
- o Käytettävissä on ajoväylille kolmea eri hoitoluokkaa (I-III) ja kevyenliikenteenväylille kahta hoitoluokkaa (K1, K2).
- o Liikennettä haittaavat tai näkemäesteet lumivallit madalletaan tai poistetaan.
- o Lumen lähisiirto ja varastointi väliavarastopaikoille sekä haitallisten sulamisvesien hallinta.
- o Toimenpiteitä ohjaavat tarkat laatuvaatimukset, mm. aorausnopeudet ja sallitut lumivallit.

Lumen kuormaus ja kuljetus

- o Lumikasojen kuormaus ja kuljettaminen lumenkaatopaikalle (esim. Pietarinlaakson läjitysalue).
- o Työt tehdään hiljaisina liikennöintiaikoina.

Hiekoitus / mekaaninen liukkaudentorjunta

- Hiekoitus katujen, jalankulku- ja pyöräilyväylien sekä pysäkkien ja pysäköintipaikkojen osalta.
- Polanteen karhennus sekä liukkaudentorjuntatarpeen tarkastaminen säätilojen mukaan.
- Suolaa ei käytetä liukkaudentorjunnassa, vaan ensisijaisesti hiekoitusta.

Polanteen poisto ja pinnan taseus

- Lumi- ja jääpolanteen poistaminen ja taseus liikenneväyliltä.
- Polanteen maksimipaksuus ja sallitut epätasaisuudet määritetty.
- Polannekarhe poistetaan ajoradalta ja kiinteistöliittymistä.

Rakenteiden ja varusteiden talvihoito

- Liikennemerkkien, opasteiden, tiennimitolppien sekä hulevesiviemäreiden puhdistus lumesta ja jäädästä.
- Vaarallisten jääpuikkojen poisto ja irronneiden kaivonkansien asennus.
- Toimenpiteille määritetty tarkka aikataulu turvallisuuden varmistamiseksi.

Hiekoitusmateriaalin poisto keväällä

- Hiekoitushiekan ja irtoineksen poisto katu- ja jalankulku/polkipyöräilylta.
- Materiaali kerätään ja kuljetetaan pois 15.5. mennessä.
- Käytetään vain kostuttavia ja kerääviä laitteita.

Äkilliset hoitotyöt ja erityistapaukset

- Äkillisiin tarpeisiin kuuluvat mm. jäätyneiden rumpujen sulatus, tulvavaurioiden korjaukset ja kaatuneiden puiden poisto.
- Näihin töihin ryhdytään välittömästi toimenpidetarpeen ilmetessä.
- Toteutuneet toimenpiteet ja aikataulut valvotaan reaaliaikaisella seurannalla.

Sorateiden hoito taajamissa

- Kevät- ja syysmuokkaus sekä pölynsidonta, pääosin kelirikkokauden jälkeen ja ennen talvea.
- Tiehöyläys tai raskaalla traktorilalla, jälkiarviointi silmämääräisesti ja tarvittaessa mittaamalla.
- Pintojen tasaisuuteen ja vesien ohjaukseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Syötteen kunnossapidon käytännöt ja laatutasot ovat väljemmät ja joustavammat kuin kaupungin taajaman ydinalueella (III-luokan laatutasot). Toimenpideaat pitempiä, lumirajat korkeampia, polanteen sallitut paksuudet ja epätasaisuudet suurempia.

Syötteellä otetaan huomioon erityiset olosuhteet mm. matkailijoiden, hiihtäjien ja pyöräilijöiden tarpeet sekä suuret ja jyrkät korkeuserot, jolloin esimerkiksi osa kevyenliikenteenväylistä hoidetaan latukoneella.

Syötteellä on vähemmän kiinteistöliittymiä hoidettavana kuin taajamassa ja liikenteen kokonaismäärä on vähäisempi mutta satavan lumen määrä talvella on huomattavan paljon suurempi mikä lisää kunnossapidon tarvetta.

Yleinen tavoite on ylläpitää Syötteellä turvallinen, mutta sääolosuhteet huomioiden joustava kunnossapidon taso matkailu- ja vapaa-ajan alueella verrattuna kaupunkikeskustaan.

Yritysvaikutusten arviointi: Kunnossapidon määrä ja laatutaso vaikuttaa kaupungin urakoitsijoiden yrittäjätuloon. Hyvin ylläpidetty liikenneympäristö edesauttaa alueen yritysten toimintaa ja parantaa turvallisuutta ja saavutettavuutta.

Ohjausesitys:

Valiokunta kuulee esittelyn ja käy asiasta keskustelun

Päätös

Kaupunkikehitysvaliokunta nosti esiin tarpeen tarkentaa urakoitsijoiden kanssa sovittuja toiminta malleja ja keskustella yrittäjien kanssa, jotta aurauksen rytmitys ja eri alueiden rajojen paltteiden hallinta saadaan toimimaan paremmin.

Jakelu

KAUKEVK 12.03.2026
4701/10.03.01.01/2025

Valmistelija

Kaupunkikehitysjohtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Pudasjärven kaupunki valmistelee yksityisteiden avustuskäytäntöjä sekä kunnossapidon järjestelyitä seuraavalle sopimuskaudelle 2026-2031. Valtuusto on päättänyt osana talousarviota, että kaupungin järjestämää yksityisteiden avustamista jatketaan sekä kunnossapitourakoin että rahallisin avustuksin.

Kaupunkikehityksen palvelualueen, yhdyskunta ja elinympäristöpalvelut yksikön talousarviotavoitteiden mukaisesti kaupunki kilpailuttaa taajamamien ja yksityisteiden kunnossapitourakat 5 vuoden sopimusajalle. Hankinnoissa huomioidaan paikallisen palvelumarkkinan mahdollisuudet palveluiden tuottamiseen.

Kaupunki mahdollistaa kylillä asumista avustamalla yksityisteiden kunnossapitoa niin urakoin kuin rahallisin avustuksin. Ohjaamme ja opastamme yksityistiekuntia hakutumaan kaupungin tuottamien yksityistieavustusten piiriin.

Kaupunkikehitysvaliokunta on käsitellyt [kokouksessaan 12.2.2026](#) Kaupungin kunnosspidon piirissä olevien yksityisteiden asiakastytytyväisyyskyselyn tuloksia. Kysely tehtiin tiekunnille syksyllä 2025, johon saatiin 42 vastausta.

Samassa kokouksessa valiokunta on käsitellyt yksityistiekäytäntöjen päivittämistä. Yksitystiekäytäntöjen nimi esitetään muutettavaksi muotoon yksityistiesääntö. Kaupunginhallitus käsittelee sääntöä ja esittää sen edelleen valtuuston hyväksyttäväksi kevään kuluessa.

Kaupungin yksityisteille järjestämän kunnossapidon palvelusisältö kuvaillaan pääpiirteittäin yksityistiesäännössä. Työsuoritteiden tarkempi tekninen sisältö ja tienhoidon taso kirjoitetaan tienhoitourakoiden palvelunkuvauksiin, jossa määritetään mm. enimmäislumimäärät ja toimenpideaajat.

Yksityistiesäännössä kuvattu kaupungin järjestämä kunnossapito sisältää lähtökohtaisesti viitoituksen, tien talviaurauksen, polanteen poiston, mahdollisen liukkauden torjunnan sekä kevät- ja syyshöyläyksen.

Kunnossapito voi tapauskohtaisesti ja harkinnanvaraisesti sisältää mm. jäätyneiden tierumpujen ja sivuojien sulatuksen sekä auki kaivuun, sohjo-ojien teon ja päällysteessä olevien reikien paikkauksen siinä tilanteessa, että ilmiö on poikkeuksellinen sekä yllättävä ja voi siten aiheuttaa välitöntä vaaraa liikenteelle. Pitkittyessään ja toistuessaan kyseisten kunnossapitotoimien jatkaminen ja suorittaminen kuuluvat tiekunnalle. Tiekuunnan pyynnöstä ja kustannuksella kaupungin palveluntuottaja voi mahdollisuuksien mukaan suorittaa myös pölynsidonnan (asutusten kohdalla), sorastuksen, kuivatusjärjestelmän ja liikennemerkkien kunnossapidon, tienvarsiniiton sekä vesakon torjunnan sekä sillan vuositarkastuksen tai muita vastaavia kunnossapitotöitä. Lisätöiden toteuttaminen riippuu kunkin alueurakoitsijan valmiuksista, eikä kaupungin kilpailutus sisällä velvoitetta niiden suorittamisesta. Kunnossapito ei kata rakenteen parantamista eikä peruskorjauksia kuten esimerkiksi kantavuuden parantamista tai rikkoontuneiden tierumpujen vaihtoa.

Yksityisteiden hoitourakoiden tarkempi palvelusisältö on pääpiirteittäin seuraavanlainen;

Hoitoluokka ja periaate

- Kaikki kaupungin hoitovastuulla olevat yksityistiet ovat talvihoitoluokassa III.
- Tavoitteena on, että tiet ovat liikenteen (erityisesti koulukuljetusten ja asiointiliikenteen) edellyttämässä kunnossa.

Aurausviitoitus

- Aurausviitat asennetaan ajoradoille vuosittain viimeistään 15.10. ja poistetaan viimeistään 15.5.
- Viitoituksella varmistetaan, että tie voidaan aurata turvallisesti n. 25 cm etäisyydeltä viitoista.

Lumen ja sohjon poisto

- Irtolumen maksimisyvyys sateen aikana on 10 cm (sohjo 5 cm); auraus käynnistetään, kun tästä on kertynyt puolet.
- Ajoradat, pysäkit, kohtaamis- ja kääntöpaikat sekä yksityisteiden pysäköintialueet pidetään puhtaina.
- Kinokset aurataan 8 tunnin toimenpideajassa; näkemää rajoittavat vallimuodostumat poistetaan viivytyksettä.
- Keväällä tehdään tarvittaessa sohjo-ojia (lumivallien madallus ja luiskan avaaminen vähintään 1 m leveydeltä), jotta sulamisvedet eivät jäädy tielle.

Liukkaudentorjunta

- Liukkautta torjutaan pääasiassa pitämällä polanne karhennettuna; tarvittaessa käytetään sepeliä/hiekkaa.
- Ongelmakohtat pistehiekoitetaan viipymättä, linjahiekoituksen toimenpideaika on 8 h.
- Liukkaudentorjunta priorisoidaan koulukyytien reiteille, jotka hoidetaan ensin.

Polanteen poisto ja pinnan tasaus

- Polanteen paksuutta hallitaan ennakoivasti (ohennus ennen pettämistä/sohjoutumista, tavoite max. 5 cm).
- Sallitun epätasaisuuden yläraja on 3 cm; polannekarhe aurataan luiskille viipymättä.

Rakenteiden ja kuivatusjärjestelmien talvihoito

- Liikennemerkkien ja tiennimikylttien puhdistus lumesta ja jäästä (3 vrk:n toimenpideaika).
- Jäätyneiden rumpujen ja paantuneiden ojien aukaisu sekä paannejäätömassojen poisto heti tarpeen ilmetessä (vain poikkeustilanteissa)
- Sulamisvesistä ei saa aiheutua haittaa ajoradalle; lumivallien aukot ja ojien auki pitäminen varmistetaan. (vain poikkeustilanteissa)

Sorateiden hoito

- Sorateiden kevät- ja syysmuokkaus sekä tiivistys
- Muokkaus tehdään tiehöylällä tai raskaalla lanalla koko tien leveydeltä Liikenneviraston ohjeen mukaisesti.

Yritysvaikutusten arviointi: Kunnossapidon määrä ja laatutaso vaikuttaa kaupungin urakoitsijoiden yrittäjätuloon. Hyvin ylläpidetty liikenneympäristö edesauttaa alueen yritysten toimintaa ja parantaa turvallisuutta ja saavutettavuutta.

Ohjausesitys

Valiokunta kuulee esittelyn ja käy asiasta keskustelun. Valiokunnalta toivotaan erityisesti kannanottoa kaupungin järjestämän yksityisteiden kunnossapidon koetusta laadusta kylillä.

Päätös

Jakelu